

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 26 mei 2023
(OR. en)

9608/23

SOC 329
EMPL 212
EDUC 168
ECOFIN 454

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Europees Semester 2023 - Oriënterend debat - Presentatie door de voorzitter van het Comité voor de werkgelegenheid en de voorzitter van het Comité voor sociale bescherming van de belangrijkste bevindingen over het kader voor sociale convergentie

Voor de delegaties gaat hierbij een oriënterende nota van het voorzitterschap over bovengenoemd onderwerp, met het oog op het oriënterend debat in de Raad Epsco op 12 juni 2023.

1. Voorjaarspakket Europees Semester 2023

In het voorjaarspakket van het Europees Semester 2023 worden de belangrijkste uitdagingen voor de Unie en haar lidstaten binnen de algehele sociaal-economische situatie bekeken vanuit de vier dimensies van concurrerende duurzaamheid: macro-economische stabiliteit, billijkheid, milieuduurzaamheid en productiviteit. De economische groei in de Unie blijkt veerkrachtig en de arbeidsmarkt blijft sterk, met een historisch hoge arbeidsparticipatie. Er blijven echter aanzienlijke tekorten aan vaardigheden en arbeidskrachten die een toenemend aantal bedrijven belemmeren om te groeien, en tegelijkertijd hebben sommige bevolkingsgroepen, waaronder vrouwen en jongeren, nog altijd te maken met een arbeidsparticipatieachterstand. Hoewel de spanningen met betrekking tot de energieprijzen zijn afgenomen en de algemene inflatie enigszins is gedaald, zal het nog enige tijd duren voordat de prijsdruk verdwijnt, met alle gevolgen voor de koopkracht van huishoudens van dien, met name in de lage- en lagermiddeninkomensgroepen. De loonstijgingen blijven ver onder de inflatie en wakkeren die niet verder aan, maar dat heeft het reële inkomen van werknemers substantieel uitgehold met alle gevolgen voor hun koopkracht van dien.

Gezien de huidige hoge kosten van levensonderhoud is het cruciaal dat meer mensen hun weg weten te vinden naar passende en duurzame socialezekerheids- en inclusievoorzieningen, teneinde de gevolgen van de hoge inflatie voor kwetsbare personen tot een minimum te beperken, dit in combinatie met loonontwikkelingen die het verlies aan koopkracht, met name voor mensen met een laag inkomen, beperken maar tegelijkertijd de werkgelegenheid in stand houden. Wat dit betreft zijn ook regelmatige aanpassingen van de minimumlonen van belang. Tevens moeten de socialezekerheids- en inclusiestelsels de prikkel om te werken in stand houden en moeten zij de arbeidsparticipatie en de arbeidsmarktsintegratie actief bevorderen. Al deze elementen zijn van cruciaal belang om te voorkomen dat het risico op armoede en de ongelijkheid toenemen.

Het voorjaarspakket stelt niet alleen kortetermijnprioriteiten, maar doet ook de oproep om langeretermijnuitdagingen, zoals versterking van het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU-economie, aan te pakken, en voorts om snel voortgang te boeken met de groene en de digitale transitie. De herstel- en veerkrachtfaciliteit is, samen met andere EU-financiering zoals de fondsen van het cohesiebeleid, essentieel voor het versnellen van een eerlijke dubbele transitie en voor het ondersteunen van de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten. De lopende herziening van de herstel- en veerkrachtplannen is een uitgelezen kans om kwesties in verband met energiezekerheid en de industriële transitie naar een klimaatneutrale economie aan te pakken, en om een versnelde omscholing van de beroepsbevolking naar vaardigheden die relevant zijn voor de groene transitie te ondersteunen, dit alles in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad over het garanderen van een rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit en het Green Deal-plan voor de industrie.

In de landverslagen van 2023 wordt aangegeven welke beleidsmaatregelen er op het niveau van de lidstaten nodig zijn om zowel de kortetermijn- als de structurele uitdagingen het hoofd te bieden. Daarbij wordt de uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen zorgvuldig tegen het licht gehouden en wordt gewezen op de door de lidstaten aan te pakken uitvoeringsrisico's en vertragingen. In de landverslagen wordt beoordeeld hoe goed het vordert met de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, en met de verwezenlijking van de kerndoelen van de EU voor 2030, van de nationale doelstellingen voor werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, en van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen. Op basis van de analyse in de landverslagen heeft de Commissie voorstellen ingediend voor landspecifieke aanbevelingen 2023, waarin zij de lidstaten richtsnoeren biedt waarmee zij belangrijke uitdagingen die slechts gedeeltelijk of geheel niet in de herstel- en veerkrachtplannen aan bod komen, kunnen aanpakken.

2. Een mogelijk in het Europees Semester te integreren kader voor sociale convergentie

Tijdens de Epsco-Raad van oktober 2021 hebben België en Spanje een initiatief gepresenteerd ter verdere versterking van de sociale dimensie van het Europees Semester. In januari 2022 heeft het Franse voorzitterschap het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) en het Comité voor sociale bescherming (SPC) opgedragen uiterlijk medio 2022 een gezamenlijk advies op te stellen waarin de mogelijke invoering en werking van een dergelijk initiatief nader worden bestudeerd. In het advies¹ worden de uiteenlopende standpunten van de lidstaten en een aantal vragen over de precieze vorm en werking van het initiatief weergegeven. Tijdens de Epsco-Raad van juni 2022 werd een oriënterend debat hierover gehouden, waarbij verscheidene ministers hun steun uitspraken voor een proefproject ter nadere bestudering van het initiatief. Daarop heeft het Tsjechische voorzitterschap de comités in september 2022 verzocht een gezamenlijke ad-hocwerkgroep EMCO-SPC op te richten en het proefproject op te starten.

In februari 2023 heeft het Zweedse voorzitterschap het EMCO en het SPC verzocht de Raad erover te informeren hoe zij tegen de resultaten van het proefproject aankijken, en in te gaan op de belangrijkste in het EMCO-SPC-advies van juni 2022 uiteengezette kwesties. Daarbij kan het gaan om:

- een gepaste naam voor het instrument;
- definities voor de relevante termen;
- werking en structuur van het instrument;
- de wijze van integratie in het Europees Semester en de mogelijk invloed van het instrument op het functioneren van het Semester, waaronder de rol van de Epsco-Raad;
- de meerwaarde van het instrument in verhouding tot de bestaande instrumenten;
- de mogelijke gevolgen qua administratieve lasten voor de lidstaten en de comités.

¹ Doc. 9222/22.

Vanwege de mogelijke verbanden met de besprekingen over de bredere toekomst van het Europees Semester moedigde het voorzitterschap het EMCO en het SPC aan om de Ecofin-instanties om input te vragen.

In antwoord op het verzoek van het voorzitterschap hebben de comités hun standpunten uiteengezet in de *Belangrijkste bevindingen van het EMCO en het SPC*² over de invoering van een kader voor sociale convergentie in het Europees Semester.

Naar aanleiding van het verzoek van het Zweedse voorzitterschap om de Ecofin-instanties om input te vragen, heeft op 16 mei 2023 een dialoog plaatsgevonden tussen het EMCO, het SPC en het Comité voor de economische politiek (EPC). De standpunten van het EPC zijn samengevat in een brief van EMCO-SPC aan het voorzitterschap van 25 mei 2023, waarin onder meer wordt opgeroepen het voorgestelde kader gezamenlijk op technisch niveau te bespreken. Voorts zijn de Ecofin-ministers op 16 mei geïnformeerd over de lopende besprekingen over het kader voor sociale convergentie.

Het Zweedse voorzitterschap wil de mogelijke invoering van een kader voor sociale convergentie in het Europees Semester bespreken tijdens het oriënterend debat van de Epsco-Raad in juni, en daar peilen hoeveel steun er daarvoor is.

De ministers wordt verzocht hun standpunt kenbaar te maken over de volgende vragen:

- *Komen naar uw mening alle relevante uitdagingen en beleidsprioriteiten die onder de bevoegdheid van de Epsco-Raad vallen en in de huidige sociaal-economische context noodzakelijk lijken, aan bod in het voorjaarspakket van 2023?*
- *Bent u er, in het licht van het onderzoek door het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming, voorstander van om de monitoring van de opwaartse sociale convergentie in het Europees Semester te versterken door het Semester te voorzien van een kader voor sociale convergentie overeenkomstig de belangrijkste bevindingen van het EMCO en het SPC?*
- *Wenst u dat de Epsco-Raad jaarlijks Raadsconclusies over de sociale convergentie in de Unie aanneemt op basis van de bevindingen en de multilaterale besprekingen in het nieuwe kader?*

² Doc. 9481/23.